

బహుశ్రేణు

సంపాదకులు : నెల్లూరు వెంకటాచార్యమనాయుడు

సంపుటి 34 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక 1

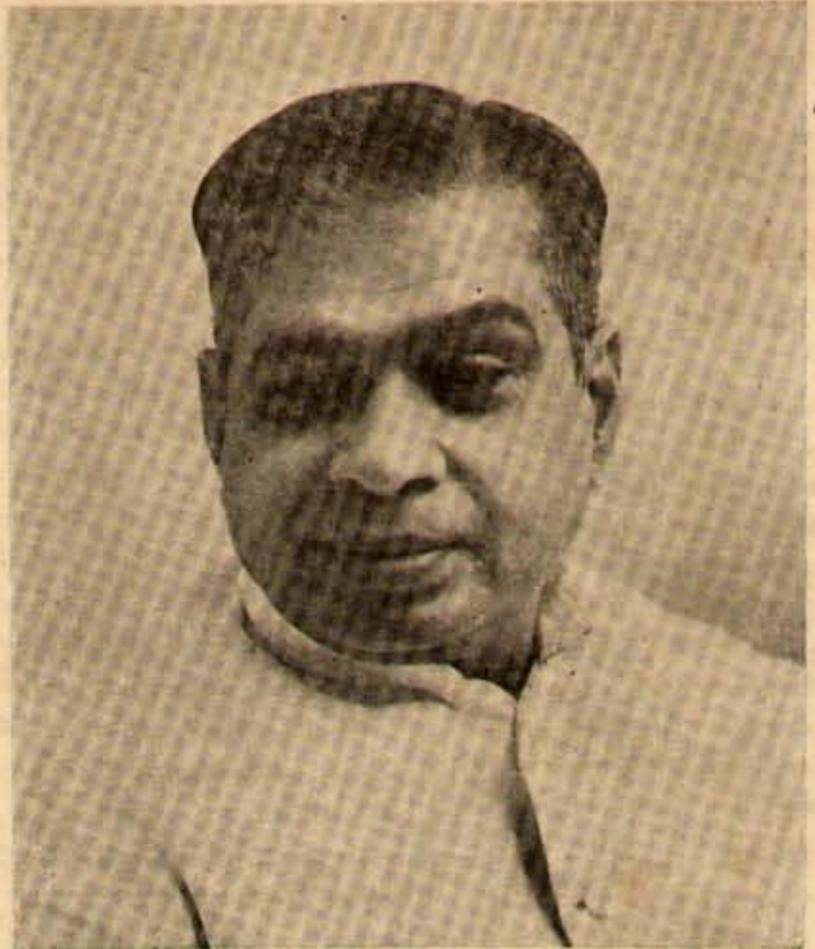
బసవపున్నయ్య

ధృపీకరణ

మహానుభావుడైన స్వతంత్ర-కమ్యూనిస్టు పద్ధతులు కల్పనచేరం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆగ్రా నాయకుడు శ్రీ మోక్షిణి బసవపున్నయ్య నెల్లూరు పుస్తకాగారంలో నుండ బ్రవ్దలెంది.

కోదనినూడా వాడు వినిరించాడు... ఆయితే కాంగ్రెస్ తో పోటీజేస్తున్న యితర ప్రతిపక్షపార్టీలతో సర్దుబాట్లు చేసుకోవటానికి తన సంసిద్ధతను పార్టీ యిదివరకే ప్రకటించిందని, కాంగ్రెస్ గుత్తాధికారాన్ని బృద్ధలు చేయడమే ఈ సర్దుబాట్లు ముఖ్యాశయమని అన్నారు."

బసవపున్నయ్యగారు స్వతంత్రపార్టీ చేత కెప్పి, వాద మయ్యలను బలకరిస్తే, వారిని

సత్వరం సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులగుదురుగాక!

శ్రీరంగసీతులు చెప్పే కమ్యూనిస్టు-స్వతంత్రపాత్తు అధికారపిపాస, పదవీవ్యామోహంతో సిద్ధాంతాలకు తీలోదకాలు!

తనాలిలో పోటీ : కావలిలో కౌగలింపు

ఓటరులారా! బహుపరాక్

2 శ్రీరంగ సీతులు బహుశ్రేణు పేరిట వారిలా అన్నారు.

"కాంగ్రెస్ గుత్తాధికారాన్ని చెప్పి దీయడానికి స్వతంత్రపార్టీతో పద్ధతులు కమ్యూనిస్టులు నడుకాదరు. కాని క్రమ-నియోజక పద్ధతులలో పోటీజేసే కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థులపట్ల స్వతంత్రపార్టీ అవలంబించే ప్రఖ్యాతిని బట్టి వారి విమయంలో మా పరమాకారం ఆధారపడివుంటుంది."

తను నెల్లూరు విశేషం కుంపిన ఇదే ఉపకారాన్ని కమ్యూనిస్టు వివక్షతతో 'వికాలాంధ్ర' 4 శ్రీరంగ సంచికలో "స్వతంత్ర పార్టీతో కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎట్టి ఒడంబడికా చేసుకోకరు- కాంగ్రెస్ నాయకుల క్రవారాన్ని ఖండిస్తూ శ్రీ బసవపున్నయ్యగారి క్రవ అను" అను కీర్తికతో ఈ విధంగా క్రవించింది-

"కమ్యూనిస్టు పార్టీ, స్వతంత్ర పార్టీల మధ్య యేదో ఒక ంబడిక జరిగిందని కాంగ్రెస్ నాయకులు సాగిస్తున్న క్రవారాన్ని రాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు నాయకులు శ్రీ మోక్షిణి బసవపున్నయ్యగారు నేడు తీవ్రంగా ఖండించారు. అంతేగాక తాము ఏ ఇతర పార్టీతోనూ రాష్ట్రంలో ఒకంబడిక చేసుకోకరు, కాంగ్రెస్ నాయకులు ఎంత రచ్చగొట్టికాసరే, కాంగ్రెస్ ను జయకరంగా ఎదుర్కొనేందుకు అనేక కృషిని ముక్రులను కలుపుకొచ్చే కన విధానాన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీ వరల

మేము బలకరుస్తామని విస్పష్టంగా క్రవజిస్తే, వికాలాంధ్ర వానిని మరుగుకరచి, శోక విధంగా యిచ్చివా, పాతకులకు వికాలాంధ్ర వార్తనూడా ఆ భావాన్నే స్ఫురింకరేస్తుం దని భావిస్తామి.

స్వతంత్ర పార్టీతో పాత్తుకు నుముఖులైన ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టు నాయకులలో క్రమమును శ్రీ బసవపున్నయ్య అనేది అందరికీ తెలిసిన విమయం. వీరు చాలాకాలం క్రమ స్వతంత్ర పార్టీ నాయకులు శ్రీ రెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, గౌతు అచ్చన్నగారలతో ప్రాచారా వాదులలో సంక్రమింపులు జరిపారు. ఇక్కడు బసవపున్నయ్యగారు నెల్లూరులో స్వతంత్ర పార్టీ కమ్యూనిస్టు వైఖరిని అంతస్పష్టంగా క్రవజించడం దానిని ధృవకరుస్తున్నది. అంతే గాక కోత్తురు తాలూకాలో శ్రీ రెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, బస్సారెడ్డి శంకరయ్యల గై రాలు చేతుకుంటున్న కరపూర పహాయ పహా కారాలను బట్టి వీరి పద్ధతులు యిచ్చామని యిదివరకే రుచివైంది. మున్న ఒక స్వతంత్ర పార్టీ ముఖుని ఈ పద్ధతులు విమయమై నునుడుగగా- "సర్దుబాటు వాస్తవమే. మేము ఒక ఓటు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డికి, ఒక ఓటు శ్రీ బస్సారెడ్డికి యివ్వమని చెప్తున్నాం. బసవపున్నయ్యగారి ఉపన్యాసం వినలేదా? అది వినకర్యాత సర్దుబాటు విషయమై సందేహం ఎందుకు కలిగింది?" అని క్రవించారు. అందుకల్ల

ఈ విమయంలో యిక సంచనీకి అలు ముక్రంనూడా తావులేదు.

ఇక రహస్యంగా స్వతంత్ర పార్టీతో పద్ధతులు కమ్యూనిస్టు క్రవ 'వికాలాంధ్ర' ఏమి ధర్మకర్మాలు జరిస్తుం రోయాదండి-

"స్వతంత్ర పార్టీ ద్వారా జరిగినా మన దేశంలో వైచయి అయితే పోయేది చాలా వున్నాయి... క్రవజేయకొన్న క్రవకర్తలలో కోట్లలో ఏమి క్రవకరుండ ధనికవర్గాలు తాకు ధర్మకర్తల క్రవలను కరిపాలిస్తారు. అది స్వతంత్ర పార్టీ కోరుకున్న సాంఘిక కర్మాలు... ఈ కరడుగట్టిన అభివృద్ధిని కోర్కె పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ముందటికీ మును. కాగా బల మైన క్రవ కక్షంగా వైచా క్రవలు దీనికి ఆస్కార

మిస్తే యిక్కడు జరుగుతున్న కరిచారులు పుకోగమించవు; తికోగమిస్తాయి. ఈ క్రవచారున్ని క్రవలు గుర్తించాలి".

చెప్పేది శ్రీరంగసీతులు మారేది కోమ్మరి గుడిచెలు అనేది యిటువంటిదే గదా! ఒక వైపు స్వతంత్ర పార్టీ అభివృద్ధి నికోర్కె మైన దని విమర్శిస్తారు. ఇంకోవైపు స్వతంత్ర పార్టీ కంటే కాంగ్రెస్ అభ్యుదయకరమైనదని అంగీకరిస్తారు. కాని ఆచరణోచ్చేసరికి, కాంగ్రెసును ఓడించుటకు స్వతంత్ర పార్టీతో చేతులు కలుపుతామంటారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఈ కర కానికి, అనిసీకి, అదకాక వాదానికి పోతువు అధికారపిపాస, కనవి వ్యామోహంకప్పు, వతికా మరొక కారణం కనుపించదు.

-కొరవ 12.వ పేజీలో

వైలట్ పేనా ఉచితం

నిర్మల గిఫ్ట్ కూపన్లు పొందండి

నిర్మల స్వేచలో వాటిపాడి ప్యాకెట్లు మూడు వైలట్ గిఫ్ట్ కూపన్లు వేయబడును, కనుక వాడుకదార్లు ఈ క్రిందివిధముగా కూపన్లు జచ్చిన వారికి ఒక యిండియన్ వైలట్ పేనాగాని లేక యిండియన్ యెవరెడి ప్యాకెటికెట్లు (2 కెబ్బుతో వున్నది) గాని ఉచితముగా జవ్వలడును.

400	గ్రాము	కూపన్లు	25
200	"	"	50
100	"	"	100

గ్రాము : నిర్మల ఫోన్ : 280

నిర్మల కోఫీ వర్క్సు

క్రంకురోడ్డు నెల్లూరు

ఆద్యంతం చెడుకు ప్రతిబింబం స్వతంత్రపార్టీ దీనిననుసరిస్తే దేశం సర్వనాశనమవుతుంది - శ్రీ నెహ్రూ

ప్రజలు, కాంగ్రెస్‌వాదులు దీనిపట్ల అప్రమత్తతతో వ్యవహరించాలే!

స్వతంత్రపార్టీ మహా పార్టీ. ఆ పార్టీ బలం గాఢమైతే దాని అనేక ప్రయోగాలు అని తేలుతాయి. కాని, దాని తేలికపాటి సంకేతాల, తాదాకాలక, గత యాదులకా బలంగా కాంగ్రెస్ ఏ యాజమాన్యాలమీద ఆధారపడివున్నదో, వాటివల్ల దీని స్వతంత్ర పార్టీ పవార్ చేస్తుంది. ఇది స్వతంత్ర పంపిణీ చేసిన విషయం కాదు. శ్రీ రాజగోపాలాచారి దానిని నాయకులు, తేజ మరొకరు నాయకులు దా అనేది ముఖ్యంగా. మనం శ్రీ రాజగోపాలాచారి గౌరవ

భావంతో యాదవచ్చు. కాని యిది వాస్తవంగా యాజమాన్యాలపై పంపిణీ చేసిన విషయం. విశేషం గానీ దీని వ్యక్తిత్వం, ఆద్యంతం చెడుకు ప్రతిబింబం గావున్న స్వతంత్రపార్టీ విధానాలను ఎట్లా అంగీకరిస్తాడో, వ్యక్తిగతంగా నేను భూమిచేతకన్నాను. అది నా పంపిణీకర్త కావచ్చు. విషయ విశదీకరణ చేసినప్పుడు, నేను దానిని సరైన యాటలలో చెప్పలేకపోతున్నా నేమో కాని, స్వతంత్రపార్టీ ఇంటింటింటానూ ఘోషిస్తున్నట్లుగా నువ్వంటే గావున్నదని చెప్పక

తప్పదు. యూరప్‌లో, అమెరికాలో మితవాదులు తాతలకాలం నాడు విస్తరించిన విధానాలను స్వతంత్రపార్టీ నేడు అనుసరి

స్తున్నది. కాంగ్రెస్ గతంలో ఏ ఆశయం కొరకు నిలబడినో అదే అది విస్తరించి, నేడు యిది తలెత్తడం ఆచారంగా మారి విషయం; అది నాకు విప్పియాన్ని కలిగిస్తుంది.

కరుణకట్టిన ఆ భిష్మర్షి నిశాధికమైన వ్యక్తుల సమూహాలను, అంకంలే చెడు పార్టీ లేదనే అభిప్రాయము స్వతంత్రపార్టీ కట్ట నాకున్నా దానిలో దీని ఆశయం ఉన్నది. అది నాకే ఇంకా కొన్ని పార్టీలున్నవి. క్రమశాస్త్రపూర్వకపార్టీ, మరొకటి - ఇవన్నీ మంచి, చెడు, ఆ నా పక్ష పక్షి క్రమం. కాని స్వతంత్రపార్టీ మాత్రం అలాంటి మిత్రమం గాదు; దానిలో మంచి వతికొన్నా వనవచ్చు. దాని విషయంలో సమాధానం సాధ్యం గాదు. నేను యిట్లా అంటున్నానంటే, అది వ్యక్తులను గూర్చి ఏమాత్రం గాదు; శేషం దాని విధానాలను గూర్చి అనే విషయం మనవకంటే, దీనియంగా, అంతర్జాతీయంగా స్వతంత్రపార్టీ విధానాలను అనుసరించడం తప్పిస్తే దేశం పరివ్రాజనమవుతుంది. భారతదేశం క్రమం చంపో శక్తివంతమైన స్థానాన్ని సంపాదించు తున్నది. శక్తివంతమంటే నైవేగంగా గాదు; మన పచ్చాపంకట్ల, మన ఆశ్చర్యలంకట్ల, మందికనికేతులతో మన శక్తిపూర్వకట్ల

—కొరవ 10-వ పేజీలో

గోవా విముక్తికి రాజాజీ ఏడుపు!

భారతస్వాతంత్ర్య సమగ్రతను సాధించిన ఈ చర్యను ఎన్నికలతో ముడిపెట్టడం స్వతంత్రపార్టీ ఉన్నత వైఖరికి విదర్శనం

గోవా విషయంలో అమెరికా, తదితర కవులు దేశాలు భారతదేశాన్ని, క్రమంగా తెలంగాణ నిందించడం మనం తో ఆగ్రహం కలిగింది. సామ్రాజ్య శక్తియను, వలసరాజ్యశక్తియనుపై దీని పాశ్చాత్యరాజ్యాలు ఆధిపత్యం వహించడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కాని ఇక్కడ, మనయెదుటే ఉన్న యాచార్యుల వలసరాజ్యాల దేశభక్తుడవని, గాంధీజీ వాంఛించిన వచ్చుకొనే స్వతంత్ర పార్టీ నాయకులు

క్రమంలో యిందియాస్థానాన్ని పంపిణీ చేసింది. గోవాచర్యమై మనల్ని వైఖరి అభివం దించడంలో చాల తీవ్రమైన అర్థమంది. అద్దాయుష్టి విషయమీద, అమెరికాలోని మన క్రమినిధులు, గౌరవసేవలైన పదకాలవన్నం తురిపించడం ముఖ్యంగా, స్త్రీ విషయం అభిప్రాయం అమెరికా అభిప్రాయం గానే వుంటుంది, చాల.

లవ పరిశీలకుడు

క్రమంగా చక్రవర్తుల రాజగోపాలాచారిల వారి వైఖరి, గోవాపరమ్య విషయంలో విశి తంగాను, ఆశ్చర్యంగావుంది. స్వతంత్రపార్టీ వారకర్త "స్వరాజ్య" దీనివలన 30 వ తేదీ సందర్భాల్లో పాఠశాల సంబంధించి వ్రాస్తూ, "గోవాపై భారతదేశ నైవేగ దురాగ్రహణ, కాంతిమాతగా ఇందియానేనున్న కృషికి తీవ్ర మైన మచ్చ" అని, క్రమంగా అమెరికాకర్త "మాయామయమై" తేనీస విషయం, వలస భారతదేశం త్రోసివేయబడింది కాదని శ్రీ రాజాజీ అన్నారు.

"భారత జాతీయతకు గోవాలో పాశ్చా గీను వలసపాలక, హితులను పరివర్తనలలో వైఖరి దురాగ్రహణం, మనం ఆరంభించే అప్పుకర్తలంటే పెద్దకేంకాదు. అప్పుకర్తల నివారణకు బలకర్తయోగంకేతుయి గాంధీజీ వలస యివ్వలేదు. చెడును చెడుదుర్గాల క్వారా వలస-రింకేతులని ఆయన కోం శేడు. క్రమంగా క్రమంకర్తల సమయంలో మనం కొంతమహోద్దయానికి దోహదంకేతు వలసివుండగా, మన నా తీ యా భి మా నం, మనల్ని తప్పక ప్రకటించింది. ఎన్నికల దృష్టిలో గోవాచర్య తీరుకోవడింది. ఇది చాల దుర్మహూర్తము."

శ్రీ రాజాజీ, గోవా విషయంలో భారత్ చర్యనుండి యింకా ఏమన్నానో మాడండి:

ఈ యాటలవలో వలసరాజ్యాధికారులు, సామ్రాజ్యవాదులంటే ఆశ్చర్యంలేదు. కాని పూర్వం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల్ని వెలిశే యాలన్న శ్రీ చక్రవర్తుల రాజగోపాలా చారియలు యీ యాటలవడం వైఖరికొందా! రాజాజీ భావనోరణి, దేశద్రోహమై నా కావాలి లేదా ముసలి ముప్పందాన అని వార్యమైన ఉన్నావమై నా కావాలి.

"గోవాలో తెలంగాణ తీరుకొన్న చర్యలను మన అంతర్జాతీయ కాంతివిధానంలో ఏర్పడే ప్రయోగాలకు వీర్యం గొ వికాసంకేతుయి కలిగించలేదు. విరాస భద్రతాపడితి క్రమిస్తూ అధికారాన్ని క్రమంకేతుయి ఇందియా సాయపడింది. ఇక్కడే మనకు తెలియకపోవచ్చు కాని ఈ గోవా గారదీ చర్యలకాదు మనం విధానక్రమంలో వచ్చిపోయాం. నైవేగి నువయోగించేదానికి వ్యతిరేకంగా యాటల దానికి ఇందియా వైఖరికొంది భూ ర్షి గా కోల్పోయింది. భద్రతామండలిలో రహస్య టిగో మనకు సాయపడింది భావించాలని

అసలు మ తీ చె డే శ్రీ ఆచార్యులవారు స్వతంత్రపార్టీని స్థాపించారు. వైఖరి వలన గోవామీదవడటం వాస్తవమైతే ఆగ్రహం రెండు నెలలకే మే అన్నాడు. తీరా గోవా విముక్తి కర్తవ్యమై నా జరిగి పారపోతు పవ రించుకోవడా, యిక్కడు ఆయన పోర్చుగీసు వారి వకాల్తావుచ్చుకన్నాడు. స్వతంత్రపార్టీ —కొరవ 10-వ పేజీలో

ఏమండీ! ఇక్కడకేగండి పోవాలనుకున్నది

రాయవరపు శంకరయ్య ఆండ్ సన్సు,
CLOTH MERCHANTS
ట్రంకురోడ్డు Tel :: 138 నెల్లూరు

'కొండయ్యను గెలిపించి నాప్రతిష్ఠ కాపాడండి'

నెల్లూరు కాంగ్రెస్ వదుల సమావేశంలో శ్రీ ఏ. సి. విజ్ఞప్తి

“ప్రవాసం వచ్చిన కమ్యూనిస్టును గెలిపించడంకంటే, జిల్లావాసి కొండయ్యను గెలిపించడం గౌరవం”

కొండయ్యను బలపరుస్తూ 22 మంది కౌన్సిలర్ల ప్రకటన

నెల్లూరు కట్టణ కాంగ్రెసు వర్కర్ల సమావేశం, యీ నెల 2 తేదీ జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయంలో జరిగింది. కట్టణంలోని కౌన్సిలర్లు కాంగ్రెసు వారు అచారాచార నూతనం పొల్లారన్నారు. నెల్లూరు నియోజకవర్గానికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నియమితుడైన శ్రీ ఏ. సి. కొండయ్యను బలపరచి, ఎన్నికల కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుకోవడానికి యీ సమావేశం ఉద్దేశించబడింది.

ఈ సమావేశానికి అధ్యక్షులు పనించిన శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను ద్వేషించి యుట్టాడుతూ, శ్రీ కొండయ్య అభ్యర్థిత్వాన్ని తాను స్వాదాయకంగా బలపరుస్తున్నానని చెప్పారు. గతకార్యాలయం తాను అభ్యర్థిగా వున్నప్పుడు కట్టణంలోని కాంగ్రెసు కార్యకర్తలందరూ ఎంత సమర్థిత్వాహారం చేశారో నేను అంతనడించిన వున్నానంటే కనిపిస్తే, శ్రీ కొండయ్యను గెలిపించవలసిందిగా కోరారు.

తాను నెల్లూరు నియోజకవర్గంలో పోటీ చేయాలి అని కోరారు. కానీ తానక్కడ పోటీ చేస్తే క్రమింపబడతానని, క్రమింపబడకుండా కలను

కోనే సాంక్రమికంగా ఉంది కాబట్టి నెల గోదాని ఒక్క నెల్లూరు కట్టణంలోనే ఉండి పోవలసివస్తుంది; ఇతర నియోజకవర్గాలలో పోటీచేసి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ప్రచారం చేసి అవకాశం తీసుకొంటుంది కాబట్టి జిల్లా అంతటా తిరిగి కాంగ్రెసు నిజంగా కృషిచేసి అవకాశంకోసం రాజ్యాంగ పద్ధతిని పరిగెత్తాలని చెప్పారు. తాను రాజ్యాంగ పద్ధతిని పట్టికొని నెల్లూరు నియోజకవర్గం చేరుకోవాలి అని కోరారు. కృషిచేస్తానని వుండవలసి;

నెల్లూరు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ ఏ. సి. కొండయ్య

ఎవరో కృష్ణాజిల్లానుండి నెల్లూరుకు ప్రవాసం వచ్చిన కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి అంటే మన జిల్లావాసి, మంచి రాజకీయ పరిజ్ఞానం,

సేవనిరతివున్న శ్రీ కొండయ్యను గెలిపించితే మనకు గౌరవం లభిస్తుంది; తాను నెల్లూరులో పోటీచేయడం మాత్రం యిక్కడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఓడిపోయాడనే అపకీర్తి రాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత నెల్లూరు పట్టణ ఓటర్లు, కాంగ్రెసు కార్యకర్తలమీద కలవలసి; గట్టిగా కృషిచేసి శ్రీ కొండయ్యను గెలిపించి తన ప్రతిష్ఠను కాపాడవలసినదిగా శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. తాను కలిగిన నెల్లూరులోని కాంగ్రెసు అన్ని వార్డులలోనూ, శ్రీ కొండయ్య నిజంగానే కృషి చేస్తాననిగాడా శ్రీ ఏ. సి. హామీయిచ్చారు. పార్టీ ఆ వార్డులోని కాంగ్రెసు వర్కర్లు సమావేశమై, ఓటర్లను కలసికోనే కనిపిస్తూ పోవలసిందిగా వర్కర్లను కోరారు. కట్టణంలో నలుమూలలా కాంగ్రెసు ఎలక్షన్ కార్యాలయాలు తెరచి, కట్టణం కనిపిస్తూ పోవలసిందిగా చెప్పారు. స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా పోటీ చేయవలసిన శ్రీ కె. యల్. కారాణంరావు నిమయం —కొరవ 11-వ పేజీలో

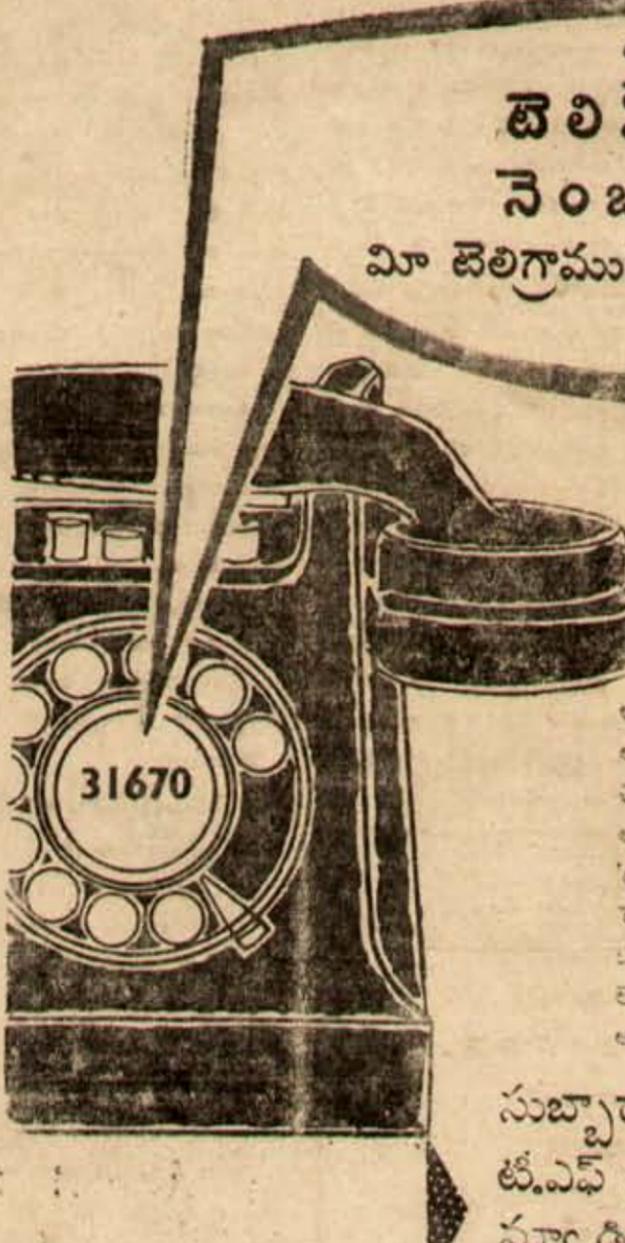
రాషూరులో

ఇప్పటికీ పోటీలేదు... ఉన్నా లెక్కలేదని స్థానికుని అభిప్రాయం

గత 29 నుండి యీ నెల 1 వ తేదీవరకు నాల్గోదాని శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు రాజ్యాంగ నియోజకవర్గం అధ్యక్షులు కర్వణించి, ఆ నియోజకవర్గంలో తన ప్రచారకార్యక్రమాన్ని ముగించుకొనివచ్చారు. చారాచార మొత్తం రాజ్యాంగ నియోజకవర్గంలోని పోవలసిందిగా కోరారు, రాజ్యాంగ, దిక్షలు, కలహాయి ఫిర్యాదులన్నింటిలో శ్రీ ఏ. సి. ఎలక్షన్ ప్రచారం ప్రారంభమైంది. పోలింగు వరకు నాల్గోదాని ముందుగా తనను చూసి రాజ్యాంగ నియోజకవర్గంలో కర్వణిస్తానని, ఈ లోగా తానిక కర్వణించవలసిందిగా శ్రీ ఏ. సి. మా క్రమినిధిగా చెప్పారు. ఆ నియోజకవర్గంలో తన కర్వణ బాధ్యతలను గురించి తెలియజేయవలసిందిగా కోరగా, అనుకోవలసిగా కానవుతుంది. (Exceptionally good) అంటూ, ఆ తరువాత క్రమముగానే అదిగి తెలిసికొనవలసిందిగా చెప్పారు.

—కొరవ 8-వ పేజీలో

టెలిఫోన్ నెంబరుకి మీ టెలిగ్రాముని పంపించండి

అతి త్వరితముగా సందేశం అందజేసే ఈ పద్ధతికి మీరు చేయవలసినదల్లా మీ సందేశం అందజేయవలసిన వ్యక్తి పేరు, 'టెలిఫోన్' అని ముందు వ్రాసిన టెలిఫోను నంబరు (ఈ టెలిఫోన్ అన్నది ఒక్కమాటగానే లెక్కపెడతారు), టెలిగ్రాం అపేసు పేరు వ్రాయాలి.

సుబ్బారావు
టెలిఫోన్ 31670
స్వాధీన

విరిచేయవలసిన కుడా మీరు టెలిగ్రాములను పంపి విచ్చూతు ఉంది. పోస్ట్ గ్రామ్స్ విభాగానికి టెలిఫోను చేసి తప్పక మీ టెలిగ్రాములను పంపించండి.

మీకు ఇతిధికిగా సేవచేయడానికి మూత్రోసహకరించండి

తండ్రి రసాలా శాఖ

- * కలిచేడులో మైకా శార్మికుల క్రిడోత్సవాలు
- * ఇస్కపల్లిలో రివిన్యూమంత్రికి నివేదిక
- * గ్రామోద్యోగుల తాలూకాసభలు: సమైతిర్తానం
- * సుబ్బారెడ్డిపాలెం, పుంజులూరు పాఠశాల

కలిచేడు అటల పాఠశాల

మైకా గిరి శార్మికుల సంఘమునకు సంఘ అధ్యక్షుని పదవి అటలపాటిలో గణపాంధివారికి బహుమతి ప్రకాశింపవలె 31 తేదీ కల్పన శ్రీ మద్రాస్ ప్రా. అధ్యక్షులకు పదివారములు కలిచేడులో ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

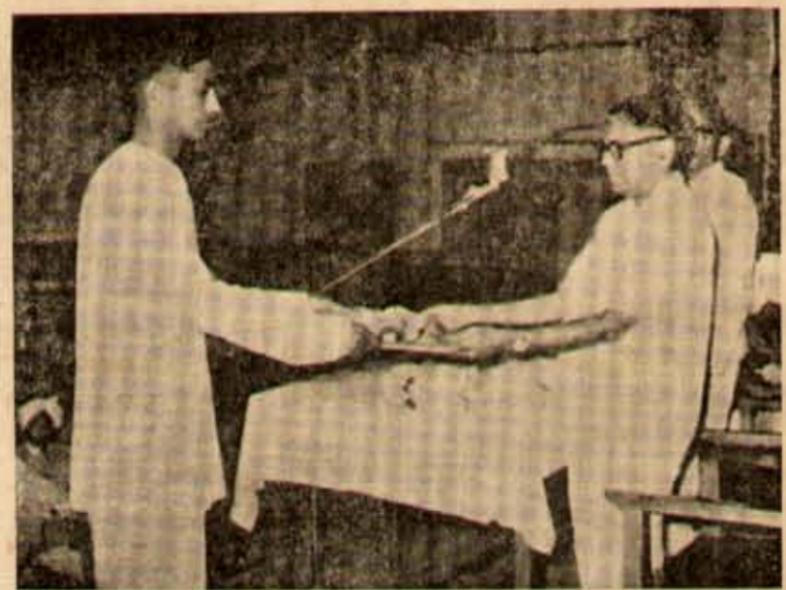
కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

గ్రామోద్యోగుల సభలు

గ్రామోద్యోగుల సభలు కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

గ్రామోద్యోగుల సభలు కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

గత 25 తేదీ నెల్లూరులో జరిగిన కవికోశం, దువ్వూరు రామిరెడ్డి జయంతి సభలో, వారి కుమారుడు శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డిగారి నుండి కవికోశం వైఖానిక బహుమతి సందుకుంటున్న డాక్టరు గారి బాలసందరరావు.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

తిన్నదంతా విటమినులే!

- * * * * *
- అభిషాధు -
- అత్తిపండు -
- చెర్రపూట్లు -
- పెద్దదాళి -
- బాదం - అకోట్ -
- పెప్పల్ బొంబాయి -
- దాళిబన్ -
- బిమ్మక -
- బటర్లీము -
- శీమరాయి -

(Tel : 294)

వూరబిస్కెట్ ఫ్యాక్టరీ
సుబేదారుపేట నెల్లూరు

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

కలిచేడులో శ్రీ పాఠశాల వారసత్వమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది. శార్మికులకు ఉత్సాహమును కలిగించింది.

నల్లారు బజారు

విమర్శకుడు

శ్రీ గోపాలరెడ్డి ఆనారోగ్యం

శ్రీ ప్రముఖ దాక్టర్ రెజిస్ట్రార్ గోపాల రెడ్డిగారు, 29 తేదీ తన ఉదయగిరి ఎలక్షన్ పంచాయితీలో అధ్యక్షుడుగా అనారోగ్యంతో గురియైనారు.

వారి 10 వారాల 12½ గ్రామాల కార్యకర్తల 29 తేదీ ఉదయం ప్రారంభమైంది. రామా నాయుడుగారి సభలో ఉద్యమించారు. ర దనగ్రామమైన నందవరం చేరేసరికి ఉదయ 10 వారి వాంతి అయింది. మరలొక ప్రాధమిక ఆరోగ్యశాలకు దాక్టర్ రాజ్ గారు, ఆత్మ మారు దాక్టర్ రామకృష్ణగారు చికిత్స చేశారు. కాని యేమిటి అవకాశం లేకపోయింది. ఆ రోజు రాత్రి 9 గంటలకు నెల్లూరుకు తీసుకొచ్చారు. వాదస్థాయి తగ్గి; కార్యక్రమం కొనసాగించవచ్చునని శ్రీ గోపాలరెడ్డి నెల్లూరుకువచ్చుటకు విముఖత చూపించినట్లు అంత ఆశయమైంది.

నెల్లూరులో డి. యం. పి. దాక్టర్ ఎ.తి. రాజులు, వారి వైద్యబృందం, కుటుంబశాస్త్ర నిపుణులు డాక్టర్ భావనారాయణ గారు ఆ రాత్రి చికిత్సచేశారు. పుల్పమైన గుండెపోటు వుంటుంటేమీ సందేహించారు. 30 తేదీ ఉదయం మద్రాసుకు వచ్చి దాక్టర్ కృష్ణకామప్ప వైద్యశాలకు చేరుకున్నారు. వారు కఠినంగానే, గుండె జబ్బు గా నిర్ణయించి; చికిత్సా క్రమం మారించిపోయారు. 31 తేదీ మరొక హ్యూమ్లెట్ కు దాక్టర్ రాజగోపాల (మద్రాసు) గారుకూడావచ్చి, తన మద్రాసు నుండి తెచ్చిన కఠినంతో పరీక్షలు గానించారు. ఆపనియేమిటో గుంటూరునుండి వచ్చిన వైద్యబృందం-వైద్యకళాశాల ప్రెసిడెంట్ దాక్టర్ జగన్నాథరెడ్డి, దాక్టర్ లక్ష్మణ రావు, దాక్టర్ మూర్తికారాయణగారు, దాక్టర్ రాజగోపాల కఠినంగానే పరీక్షించి, కరస్పండ్ చర్యలు జరుపుకున్నారు. మరు రోజు మద్రాసులో రక్తకఠిన్ గాడా గానించబడింది.

అదిగానూ కార్యక్రమంపట్ల విశ్రాంతిలేక పోవడం, ఆశ్చర్య, మితిమీరిన, చలిగాలివలన క్యాన్సర్ లోకి పుట్టినట్లు అనారోగ్యం పుట్టించి వుంటుందని, గుండెపోటు కాక పోవచ్చునని భావించబడింది. వారంరోజులుగా వుంటున్న జ్వరంకూడా కార్మికుల వచ్చింది. రక్తపోటుకూడా తగ్గింది.

కాని, 4 తేదీ రాత్రి ధీమానుండి ప్రత్యేక వైద్య సలహాగానూ కల్నల్ దాక్టర్ యం. యస్. రావుగారు వచ్చారు. కల్నల్ రావు, దాక్టర్ పి. లక్ష్మణరావు, డి. యం. పి. దాక్టర్ పి. వి. ఎ.తి. రాజుగారు 4 తేదీ రాత్రి 12 గంటలకు, కుక్కోల (5 తేదీ) ఉదయం శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని పరీక్షచేసిన అనంతరం, క్రమికా విశేషాలతో, మాయం గా ఈ గ్రామం అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు.

దాక్టర్ గోపాలరెడ్డి గుండెజబ్బుతో, స్వల్పమైన క్యాన్సర్ లోకి అస్వస్థులుగా వున్నాడు. వారి సాధారణ పరీక్షల సత్ఫలితం గా వున్నది. కానీ, రక్తపోటు ముఖ్యంగా వున్నది. వ్యాధిచరిత్రలో వైద్యకళా శాస్త్రం. వారు క్రమంగా, సంక్లిష్టతరంగా కొంత గలం. సమగ్ర వైద్య, శిఖరిల్లో పో

ర్యం దృష్ట్యా వారి వైద్యం కఠినంగా ఉంటుంది. మద్రాసుకు తిరిగివచ్చి వైద్యం చేయించబడింది.

క్రమికా విశేషాలతో ప్రకృతికి జవాబు చెప్పాలి. దాక్టర్ శ్రీ గోపాలరెడ్డికి ఒక మాసం స పూర్ణంగా స్వస్థత చేపారగల వని చెప్పారు. వారి ఆరోగ్యం విషయంగా అందరికీ ఆ స్పష్టతను తెలియజేసాడని వారి వ్యాఖ్య.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు శ్రీ ఎస్.ఎస్.ఎల్.ఎం. మద్రాసుకు తీసుకొచ్చినట్లు. మద్రాసులో వారు జనరల్ హాస్పిటల్ లో చికిత్స పొంద గలరట.

గవర్నరు దంపతులు

అనారోగ్యం గావున శ్రీ గోపాలరెడ్డి గారిని యాచుటకు గవర్నరు శ్రీ భీమసేన్ సర్కార్, వారి సతీమణి శ్రీమతి లలితాదేవిగారు, 3 తేదీ ఉదయం ఒంగోలుకు చేరుకుని నెల్లూరుకు వచ్చారు. గవర్నరు మహారాజులు గోపాలరెడ్డిగారిని యాచేయించు గవర్నరు దాక్టర్ లక్ష్మణరావుగారి వలన వారి పరిస్థితి తెలుసుకున్నారు. రక్తాత్ గోపాల రెడ్డిగారి కడకవద్దకు పోయి, వారికి పుష్ప

గత 20 తేదీ అకాలమరణం పాలైన శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ఉపాధ్యాయుని కుమారి రేవాల సావిత్రిమ్మ

బాప్సాంజలి

కావలసిన మర్యాదలకాలమునకు పాపనంటి బ్రతుకు ఆరున్నై మేలటంచు చెప్పిన లోకసామెత సత్యమై నీడు జన్మమునకు.

నీడు మృతికి కంటన్ గుట్టెని జనులు లేరు పాపకాలయందు నునులునివలంచు మురిసికేపురున్నై భక్తితోడ నెల్ల బాలికలును.

భౌతికంబు చేపా యాతనలంబాని కార్యకంబులైన స్వర్ణసౌఖ్య మనుభవించు నీడు పశువులవచ్చును ఇంతగాక యేమి నేమిచేతు.

చిన్నవాడె నిన్ను చీలిన స్వామియే స్వర్ణసౌఖ్యమైన పలువురము నీడు ఆశ్చర్యంబు యిచ్చుటకుగాను స్వామి నేడుచుంటి వామనమున.

ఉపాధ్యాయుల పక్షంగా - డి క్యామలాదేవి

గుర్పూర్ణి యిచ్చి, బుగ్గలు నెమరి, క్వర గా కొలుకుంటున్నందుకు పోతున్న ప్రకటించారు. గోపాలరెడ్డిగారు గవర్నరుకు కృతజ్ఞత తెలిపారు. పిమ్మట కరచాలనంతో గవర్నరు గోపాలరెడ్డిగారివద్ద వెలుపుకున్నాడు. శ్రీ కృష్ణమరపు రామరెడ్డి, గోపాలరెడ్డిగారి సతీమణి శ్రీమతి లలితాదేవి గౌరవనీయంగా వారలను సూచాక రామరెడ్డిగారు.

గవర్నరు దంపతులు కండ్లపంత్ పత్ని రింకబడినారు.

శ్రీ రామచంద్రరెడ్డి అస్వస్థత

వ్యతిరేకపాటీ వాడుకడు, శ్రీ గోపాల రెడ్డి క్రమిల్ల శ్రీ రెజిస్ట్రార్ రామచంద్రరెడ్డి గారుకూడా కండ్లపంత్ పంచాయితీ పంచాయితీలో అధ్యక్షులైనారు. రక్తాత్ క్వరంకూడా వచ్చినందువల్ల 4 తేదీ ప్రారంభం కావలసిన ఉదయగిరి తాలూకా పంచాయితీ 8 తేదీకి వాయిదా వేసింది తెలుస్తున్నది. వారి ఆరోగ్యం యిప్పుడు పాగున్నట్లు.

ఆస్థానకవికి పౌరసన్మానం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆస్థానకవి శ్రీ కాకే కృష్ణారాయణగారిని, నెల్లూరు పురపాలక సంఘం 2 తేదీ పన్నునిచ్చింది. మునిపేటర్ కార్యాలయం గుంటువద్ద జేడకలతో, పూర్ణ సంధంతో వారికి పన్నుగతించివ్వబడింది. పుష్ప భిక్షం గా నింక బడింది. వైద్యకృష్ణ శ్రీ వేదాంత లక్ష్మణుని ప్రతిభను గురించి, పన్నుగతించినట్లు తెలిసి సంతోషించారు. శ్రీ కృష్ణారాయణగారు సంస్కృతాన్ని అభ్యసించవలసిందని, ప్రోత్సహించవలసిందని ప్రోత్సహించారు.

నెల్లూరు వర్తమాన సమాజంవారుకూడా శ్రీ ఆచార్యుల గౌరవార్థం ఆల్బుమోనిచ్చి కేశారు. ఆచార్యులవారు గ్రంథాలయాన్ని తిలకించి, సుదీకాన్ని వ్యయంగా ప్రాకారం.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు పుట్టి 1.8	410-0-0
ఆమలూరు మైసాదు కోడూరు తూరూరు	425-0-0
కొత్తి త. వి.	330-0-0
మట్టిపేసాణాం	350-0-0
తెల్లవేపరు	350-0-0
యర్రవేపరు	320-0-0
గరిలూ	345-0-0
తూళ్లూరు	300-0-0
రాగులూ	380-0-0
కొన్నలూ	440-0-0
రెల్లూ	440-0-0
మొ. వియ్యం	160 పా 54-0-0
రండవరకం	48-0-0
ఉలవలపేట కాలుకూరు	1.8 22-10-0

పంజాంగం

1962 జనవరి 7 తేదీ మొదలు ఫిబ్రవరి 5 తేదీవరకు పుష్యమాసము.

1962 జనవరి తిథులు

6 శని	● అమావాస్య	రా. 7-0 గం. వ
7 ఆది	పుష్య కుర్త	పాద్యుని
		పా. 5-10 గం. వ
8 సోమ	నిదియ	మ. 3-14 గం. వ
9 మంగళ	తదియ	మ. 1-0 గం. వ
10 బుధ	చదితి	ఉ. 10-40 గం. వ
11 గురు	పంచమి	ఉ. 8-20 గం. వ
	పక్షి	తె. 6-0 గం. వ
12 శుక్ర	షష్ఠమి	రా. 3-40 గం. వ

— నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరకాప్రి.

మామిడి తోటల పరిసారం వేలము

యిల్లూరు పాఠశాలలో వాక్ ఫండుకున్న మూడు మామిడితోటల ఒక్క సంవత్సరము ఫలసాయం జంబం 14 తేదీ వరకు 12 గంటలకు మా యింటివద్ద యెలము చేయబడును.

— ఆర్. వి. డి. కృష్ణారెడ్డి, యిల్లూరు పాఠశాల.

బందరు డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 216 of 48. E. P. 177 of 60.

నూరూరు శ్రీ రామలింగేశ్వర స్వామివారి కేవలసం represented by its executive officer వి. సి. వెంకటేశ్వరం

... — డి. కృష్ణారెడ్డి.

మహమ్మదు కర్నూరు పాఠశాల వైద్యులూ

— తెజ్జి మెంటు డెటక్సు.

యా సంఖ్య 2.వ J. D. R. తాలూకు యిందిగువ పెద్దూలు కాఖలాజి 5-2-62 తేదీన వరకు 11 గంటల వరకు పై కోర్టు వారిచే విచారణముగా చేయబడును.

కృష్ణా డి|| కృష్ణారం సర్ రిజిస్ట్రార్ గారి యిలాకా వద్దనున్నాడు గ్రామములోని అట్టి వివరము: (1) రీ సర్వే నె 700/2 య యేరియా య 4-36 ట్లలో దక్షిణము వైపు య 1-00 ట్లు; [కూ] కంటవోడ [వ] కేవల తున్నపాళూరు [క] అల్లారాళూరు [పు] మహమ్మదు అల్లూరులోని. యా మాన్యుల మధ్య య 1-00 ట్లు కల్లంధూరు (2) రీ సర్వే నె 700/2 య, య 4-36 ట్లలో దక్షిణపు వైపు య 1-68 ట్లు; [కూ] కడమల వెంకట రెడ్డి ధూరు [వ] పవోరా నీలిపాపారా తాలూకు ధూరు [క] అల్లారాళూ తాలూకు ధూరు [పు] మహమ్మదు కర్నూరు తాలూకు ధూరు. యా మాన్యుల మధ్య య 1-68 ట్లు కేవలం. కోర్టువారి కిమ్మకు: 1.వ అయిటం క. 700/- లు. 2.వ బటం క. 1000/- లు.

(1) డి. సి. కాఖలా 1.వ Entry 4-3-58 తేదీన తూ. 400/- లు 2.వ కృత్తి వారి డోకికర్తి కేలంకమ్మ గారికేర డి క్రోచూ దరి మిలా లాలూచీ గా ప్రాయంఠియిచ్చి క్రోచూ దస్తావేజు అయియున్నది. లోబడవలసినము లేదు. యా ల ము కావలెను. (2) డి. సి. కాఖలా 2.వ Entry 4-11-1959 తేదీన తూ. 500/- లు 2.వ క్రమికా డోకికర్తి కేలంకమ్మ గారికేర డి క్రోచూ దరి మిలా లాలూచీ గా క్రయదస్తావేజు ప్రాసినందున లోబడవలసినములేదు. యా ల ము కావలెను.

— చేగు వెంకటప్పయ్య, డి. కృష్ణారెడ్డి వరకు.

బందరు ఎస్టేట్స్ అథారిటీకి

ట్రీబ్యునలువారి కోర్టులో

E. O. P. No. 156 of 1961.

చామేర శేషారాజులరావుగారు వైద్యులు

... — పిటిషనరు.

రిక్రమణ యెస్టేటుకు సంబంధించిన కాంపెన్సేషను పై కోర్టులో విలవయ్యు మొత్తము తూ. 51,109-50 న. వై. లుకు చెక్క యిప్పించవలసివదిగా పిటిషనరు కర ఫున పిటిషను కాఖలా చేయబడినది. గాన యెవరికూ ఏ విధమైన ఆక్షేపణలు వున్న యెవల 17-1-62 తేదీ వరకు 11 గంటల పై కోర్టుకుపోవలై తెలియజేయుకొనవలెను.

— పొన్నం వరంధామయ్య, పిటిషనరు అధ్యక్షులు.

ప్రకాశం
ఇంజనీరింగు
వర్కు
సువేదారు పేటరోడ్డు
నెల్లూరు
★
ఎలక్ట్రీకల్,
మెకానికల్
ప్రొఫెసర్ కంట్రాక్టర్లు

మల్లె :: మందార

బైరవరసు హనుమంతరావు (చొంబయి)

గోవా ఆక్రమణ

అన్నివైపులా మన రాజ్యభాగాలను కబళిస్తుంటే, మనవారిని హింసిస్తుంటే, నెహ్రూ ఎంతకాలం సిద్ధాంతాలకు పసుపుకుంకుమపెట్టి వూజిస్తారు?

ఈ 1962 సంవత్సరము చాల చరిత్రాత్మకమైనది. మనదేశములో క్రమంగా చిన్న చిన్న రాష్ట్రాలు ఏర్పడుతున్నాయి; అనేకవి హింసించుచున్నాయి; కొందఱు దిక్కుబిందువుగావున్నారు. చరిత్రాత్మకమైనవి మనకు మనకు మనకు.

మనము కచ్చితంగానే చెప్పవచ్చును, మనదేశ ఆధ్యక్షుడు, రాజేంద్రప్రసాదుగారు, ఏదైనా సందర్భంలో, అధ్యక్షులుగ నుండడు. ప్రధానమంత్రిగ, మంత్రిమండలి, మంత్రిమండలి నెహ్రూగారు చెప్పినట్లుగానే ఉంటుంది. కానీ ఎన్నికలయెడల మనకు కొద్దికాలముంది కర్ణాటకనుంచి నెహ్రూగారు విడిచిపోయారు. దీనివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

X వ దిన 1961 వ సంవత్సరమున మన దేశములో గాఢమైన ఒక మార్పు వచ్చింది. దీనివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

కానీ దీనివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

గోవా ఆక్రమణ
ఈ ఘటనకు కారణమేమిటో తెలుసుకోవాలి. గోవాను మన దేశములో చేర్చాలి.

మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

కానీ దీనివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

గోవా ఆక్రమణ
ఈ ఘటనకు కారణమేమిటో తెలుసుకోవాలి. గోవాను మన దేశములో చేర్చాలి.

చారిత్రాత్మకమైనది. మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

గోవా గవర్నరు
గోవా గవర్నరుగ నుండి మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

చొంబయి ఆంధ్రప్రదేశ్
గోవా గవర్నరుగ నుండి మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

గోవా గవర్నరు
గోవా గవర్నరుగ నుండి మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

గోవా గవర్నరు
గోవా గవర్నరుగ నుండి మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది. దానివల్ల మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

రావూరులో

(5-వ పేజీ కొరవ)
శ్రీ పి. సి. వెంకట రావూరు నియోజకవర్గంలో కర్ణాటక దినం శ్రీ పి. లక్ష్మీనారాయణ శ్రధ్ధాంజలి, ఆ నియోజకవర్గ వారపత్రికనుండి ఈ శ్రధ్ధాంజలి ప్రకటించగా శ్రీ పి. సి. అధ్యక్షులు ముగ్ధులై నియోజకవర్గంలో ఏ మనోహరమైన శ్రధ్ధాంజలి అందరూ విలపించుచున్నారు; మన దేశంలోనే ఉన్నట్లుగానే మన దేశములో రాజకీయంగా ఒక మార్పు వచ్చింది.

రాజకీయవాదీగా పండిత మాతవ్యా

మాజీ పండితులకు దేశీయ సంస్థలను, సంఘములను స్థాపించేను. కాని వార్యవర్ణం దేశం దేశం గాని ఆ సంస్థ వాటిని యధోమనసి కింది చేయించు సంస్థ వారంబులను చేసివారు. ఈ విధముగా వాటిని కర్మ చేయుటయందు మాత్రము నిమగ్నులై తీర్చిదిద్దుటకు వైదముండువది కర్మ యోగియై విలసిల్లెను. 1907 సంవత్సరము ప్రారంభించిన "అభ్యుదయ" కఠినమైన కష్టములను బోధించి, "నీడర్" అను కఠినమైన పాఠ్యము వారియొక్క కంఠమునకు వ్రేలివ్రాసి యెవరైనను వినవలసివచ్చినట్లు చేసెను. అట్టి "హిందీ హిందీ" పుస్తకమును రాజ్య పుస్తకముగా వ్రాయుటకు ప్రోత్సహించెను.

వారియందు క్రమశిక్షణము, శాస్త్రము, కలమును చేసియుండల వారు నిరుపయోగమున, చేకవరకు భారమని యిది తెలుసుకొనినారు.

"నీ వా ప మి తి"ని, "నా తి య వాల భట సంఘములను" స్థాపించెను. అనంతర మా సంఘములకు కండిత మాతవ్యా అధికారిగా వ్రేలివ్రాసి వధివేసివేసెను. ఎక్కడెక్కడు ఈ సంఘములు, కఠినములైనవి నెదుర్కొనవలసివచ్చునో అప్పుడెల్ల కండితులను వారికి చేయించు వాడోడుగా నుండి వార్యములను చక్కదిద్దెడివారు.

హిందూ మహాసభకు మహామోహమును అత్కవలెవారు. ఆసభా కేంద్రమున హిందూ పుణ్యములు, ముస్లిములను సభా కేంద్రమున ముస్లిములు, కాంగ్రెసు కేంద్రమున హిందూను గాని దేశస్వాతంత్ర్యోద్యమమునై పాటుకడుట మందిదని యాయన యభిప్రాయము. అట్టి హిందూ మహాసభకు మోహమునై క్రమముగల భాయి కరమోహమునై క్రమములకు వైదమునెరించెను.

య్యము అభించువట్లు తన వాగుటాకతను పహించెను. అయినయే స్వయంగా వగరము సంకల్పమున దిరిగి కరిగియున్న గమనించుచుండెను. కొన్ని పనులుయలందు అయిన వాటి తోగులకు సేవ చేసెడివారు. ఒకప్పుడు మాలవీయుని పుత్రుల కుటుంబాధిపతితో మరణించెను. ఆ వా గ్రామిని అయిన స్నేహితుల ద్వారా కండితుని నిరాయకులు వచ్చెను. అప్పుడా యన కమ్మల నీకు గ్రామముండ తోగయన నిట్టి వ్యాధులతో నందలు వారికి తీర్చిదిద్దును. దుర్మరణము నొందుచున్నా గా గాని యని విలపించుచుండెను. ఆసభా యొకటి వికారమునై వచ్చెను. క్రమశిక్షణ గాని విచ్చుట కైతెలు కాయనవలమంది యుత్సాహము గురిచెడిది.

మాలవీయుల దేవతలను గాని మరలకముగ తిరిగించి యిది శాస్త్రమునై తోచినవే

బ్రవర్తించిన పహించుకాలవనియు వారకుడు వలమారు హెచ్చరించెడివారు.

మాలవీయులకు తన తీర్చిదిద్దు 27 సంవత్సరములు కావసభా పథ్యముగా నుండెను. 1907 లో ఆయన సంయుక్త రాష్ట్రమునకు బ్రతినిధిగా వెళ్ళుటకు వెళ్ళెను. యుద్ధములకు మునుపటి సంబంధించిన వైఖరి కావసభామమునై క్రమశిక్షణతో మోరారు యెవరు మాలవీయులకు దప్ప నింకొక్కటికీ లేకపోయెను. 1909 నుండి 1930 వరకు వేంద్ర కావసభా పథ్యముగా నుండెను. "ఇమ్మోచర్ల శిఖరు" నిధానమును నికతముగ ఖండించి తూపుయొందిన ధీమణియై. 1918 లో "రాలక్ చట్టము" మూలమున క్రమశిక్షణ వచనాతి వారంబులను. అప్పుడా యన దానిని తీరముగ ఖండించెను. కాని లాభము లేకపోయెను. 1925 లో ఆంగ్ల కావసభామమునై ప్రోత్సాహమున దలచి కావసభ్యులందఱు వాయవ్యాగ్రమునై చేయుచుండగా మాలిబాల్ నెహ్రూ యాచార్యులను మాలవీయులకు వాయవ్యాగ్రమునై చేసిన మహోత్సాహము దిరప్పరచెడియను. ఆ ధుని కల లో గొప్ప కావసభామములు గాన చేసెగాంచినవారిలో వాయవ్య క్రమము ఖండించెను. ఆయన కావసభ్యులందఱు గానించిన మహోత్సాహములతో "ఇమ్మోచర్ల కావసభామో" ప మో వ ము గ నున్నది. ఆయనయొక్క యనుకరణ గంగా వ్రామా మాస్టర్ల కావసభా పథ్యము, క్రమశిక్షణ క్రమ నిధులు నిర్విఘ్నములయ్యెడివారు.

1886 సంవత్సరమునుండల మాలవీయ కండితులకు కాంగ్రెసు వార్షిక సమావేశము లందు కల్గారు. క్రమశిక్షణ ముద్రాణము లగు మహాసభామములను గురించి, క్రమశిక్షణములకు విరమ్మించుచు, క్రమశిక్షణము, క్రమాసేవ కులయందు, క్రమాశిక్షణములకును నిర్రాణముయొక్క చేకవరకు పురకొల్పి వారిని స్వాధీనపరచును దేశ సేవకు మమ్ముల నొనర్చెడివారు. 1909 లో ఆయన మొట్ట మొదటిసారి ఆధిపత్య కాంగ్రెసు కార్యకర్తల దయ్యెను. ఆ సంవత్సరము కాంగ్రెసు పథ్యము క్రమశిక్షణతో జరిగెను. ఆ మహాసభామో మహాసభ్యులను క్రమము ముగిసె అప్పుడప్పుడు మిన్ను ముట్టువట్లు బయట దానములు చేసిరి. క్రమశిక్షణ ముద్రాణమునండి నేనందెయునును నిర్మాణాత్మకమగుకొని గానించినది మో కావసభ్యులందఱుల మందిదని కండితులని ప్రాయము. 1919 లో రాజోపు మిట్టో మాస్టర్ల సంస్కరణము లాకాధిగము కల్పించుచున్న పని, యిట్టి నిర్వ్యాధులగు సంస్కరణముల

*** శ్రీ నలబోలు శ్రీనివాసులురెడ్డి బి. యస్.సి. ***

మన దేశము చాలవరకు క్రమశిక్షణ చేయవలయు, వైఖరిని సాధ్యములు అభివృద్ధి పం దున వారి కష్టములను క్రమశిక్షణమునకు దలపుకొనుటకు, దమ్మి మిత్తమై వైఖరి ల చేయుకొనుటకు 1917, 1918 లో కండి తులకు "కీసాకాపథ్య" యను వైఖరి సంఘము చేర్చించి దానిని మోహమునై వ్రేలివ్రాసి టాండమున కమ్మించెను. కాని వాటి వివర వివరాలను స్థాపన భారము దానుమాత్రమే భరించగలవనియొంది నిర్విఘ్నముగా కృషి చేయించి స్వయముగా పుష్టింది పెంచెను. ఆయన యా వివర వివరాలనును కీసాకాపథ్యమునగా చాలవరకు వనిచేసి దానిని పుష్టిచేసిందించెను.

యొక్కవారు. గాని మాలవీయులై లాంగుట యాయన స్వభావమునకు విలక్షణము. ఖాదీకరణమునందు, సాహాయ్య నిరాకరణో ద్యమునందు వయోజనులకుండలకు ఎన్ని కొను సభికారమిచ్చుటయందు తక్కిన కాంగ్రెసువారితో ఖండితులకు భిన్నాభి ప్రాయము గానియుండెను. 1920 లో సాహాయ్య నిరాకరణోద్యమమున కాంగ్రెసుతో వేర్వేరించి పాల్గొనకున్నను, దేశ వాయవ్యలలో గాని, క్రమశిక్షణ గాని యాయన వేదాంతమును మర్యాద తగ్గకుండుటయే యాయన కఠినమైన వైఖరియై వ్రేలివ్రాసి యుండెను. ఆ వాయవ్య కావసభ్యులందఱు యొక్క యొకటి క్రమశిక్షణోని విలక్షణ ముద్రా కల్పించెను. అప్పుడా ముద్రా వ్రేలివ్రాసి కండితులకు క్రమశిక్షణోని విలక్షణ ముద్రా కల్పించెను. అప్పుడా ముద్రా వ్రేలివ్రాసి కండితులకు క్రమశిక్షణోని విలక్షణ ముద్రా కల్పించెను.

మతముతో మోక్షము గలగల చేసికొనవలదని యాయన క్రమశిక్షణమునకు వలమగు హెచ్చరించెడివారు. క్రమశిక్షణో ముద్రా మేలాయుత్సవ సంవత్సరమున యమున లో స్నానముచేరారాదని నిషేధించి క్రమశిక్షణ రక్షకభటులను గావలించెను. అప్పుడు మాలవీయులకు మహాసభామో రక్షకభటు వర్గమును కల్పించి స్నానముచే తనతోడి క్రమాసేవనికొనడ యమునా స్నాన భాగ్యము క్రమశిక్షణ.

ఆ వాయవ్య ముస్లిములతో రెడి అక్రమము లగు కోర్టులను మొగ మోటుమిత్తో నొక్కొక రాదని యాయన నిరాకరించెను. ముస్లిముల తన సోదరులని యెవరు భ్యాసించుటకు

కండితులకు సాహాయ్యములందు విమరస భావము కలిగియుండెను. వారి వేదాదు అయిన ముస్లిములకు. సాహాయ్యమునండి గ్రహించెదగిన విషయము లక్షణము గలవని, వానిని మనము స్వీకరించుట మందిదనియొ మోధించెను. కాని మనకు బ్రభావ మగు భారతీయాత్మకైది మాత్రము నిర్విఘ్నము రాదని యా యాత్మకైది వైఖరియలను క్రమశిక్షణోని మన ముఖందశిక్షణమును సాధించగలవని యాయన క్రమశిక్షణోని మన ముండెను.

మాలవీయులకు తోగవలెంది. ఆలసో వాడు వగరమున మహామోహము క్రమశిక్షణోని క్రమశిక్షణ గ్రహించుచుండగా పురపాలక సంఘ పథ్యముగానున్న మాలవీయులకు వగరమునకు విలక్షణము వాకోగ్యులందఱును నికొల్పి ఆయా ప్రాంతవాసుల కర్మల వైఖరి

PLANS & CONSTRUCTIONS
For preparing Land Surveys; preparing Detailed Plans & Estimates; for building works & for efficient Supervision of all Civil Engineering works, please contact or write to:
C. Krishnaswami Iyengar,
(Retd) Asst. Engineer P. W. D.
New Extensions-Umanabubpet,
NELLORE.

హాలపాటి
పరిణామ హాలలకు
లేకకదుపునొప్పము
దివ్యాపథము
ప్రెస్టెజియస్, వందేవరముల
మందియమునా మంకటి వాపుమ
వేమందియమునా వందేవరముల
గృహంబిగా వాగుచేయవలదు
అనుభవ వైద్య హాల
నెల్లూరు
117, గోపాలాచారి వారి వద్ద, మల్లారావు

వీటా - ఆశోక
స్థిలపాలిటి వరప్రసాదిని
శ్వేతరక్త కృమరము - యుతుకూలలు -
యుతు బర్లము - నదుమునోప్పి - నిద్ర
లేకుండుట - బలహీనత - మున్నగు
గర్భావల వ్యాధుల పోగొట్టి
టానిక్కుగా వనిచేయును.
6 టెన్సుల సీసా రూ. 2-50
12 " " " 4-50
సి. ఆర్. గోపాల్,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

వసిరికలు -
కామెర్లు
భయవదవనిలేదు
*
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగవాయకులకోట - నెల్లూరు.

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి
ప్రీవామృతం
ఆరోగ్యునికి బలగానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
ప్రెస్టెజియస్ మిల్లారు-17

పక్షవాతము - తిమ్మెర్లు -
మదుమేహములకు
గ్యారంటీగ నెమ్మరి చేయవలదు.
మాతో సంప్రతించండి.
వైద్య విభాగం - కవిరాజ్:
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
కక్షవాత శుభశిక్షు
కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు

అద్భుతంగా గాకపోయినా, ఆకర్షణీయంగావున్న అన్నపూర్ణ 'ఇద్దరు మిత్రులు'

అందరూ ఎదురుచూస్తున్న అన్నపూర్ణా వారి ఎనిమిదవదితరం 'ఇద్దరు మిత్రులు' సినిమానుండి. ఆరేండుక అద్భుతంగా కనబడ్డాయి. దిశ్రం ఆకర్షణీయంగానే వున్నదనవచ్చు. ఈ ఆకర్షణలలో ముఖ్యవిభాగం కాగోళ్ళు రావు ద్వితీయాశ్రయం కారణంగా యేర్పడింది.

అన్నపూర్ణావారు ఆ పాతాయి తి కప్పవందా తిరిగి మరోచక్కని రంగాభివృద్ధి తెలిపింది. 'ఇద్దరు మిత్రులు' ఇతివృత్తానికి 'కామేశ్వర' సంకల్పాత్మక, కథకాస్త అపారమంగా తోచినప్పటికీ అట్లాడకరమైనది. అజయ్, విజయ్ అనే ఒకే పాతాయిల ఇద్దరువ్యక్తులు విదిత్రంగా ఒకసందర్భంలో కలుసుకొంటారు. అజయ్ కోటికృ

*** రసిక్ ***

యలెద్ద. విజయ్ వేదవటుంబంలాని వ్యక్తి. దబ్బు-దబ్బు-మూలగున్నా, అక్షు లావాలవలతో, అవిద్యావకతలైన మనమృతలమద్య దినదినంగా వరుస్తుంది అజయ్ వేదితం. చదువుకొన్న ఉద్యోగంకోరక్క. పెండ్లియివా కట్టులవేటితో పుట్టింటిలానే వుండిపోయిన చెల్లెలితో, ఉన్నదికాస్తా భజనవేదిక తగలేనే రామభక్తుడైన తండ్రిగారితో బతుకు తెగలేకపోతున్నాడు విజయ్. అజయ్, విజయ్లు తోలికరివయంలోనే ఒకరి పనులలోకి వివరించుకొంటారు. 'నీవీ ఒక రాధలేకా' అనుకుంటుంటోంటో. ఎదుటి వాడిపనులకు యెవరికైనా ముఖవగానే కన్ను వుంది, పహుజను. ముఖ్యంగా దిగిలేకాని వేదవాడికైతే ధనికడికీ, ధనికడికైతే వేదవాడికీ బోధవదవు. ఏక, ఒక దిన్నెత్రా మెంటుతో అజయ్, విజయ్లు మున్నులు ముక్కొని, ఒకరు మరొకరి కిందొకటి వారిస్తారు. ఒక సంవత్సరకాలంపాటు, ఏ సంవత్సరంలోనూ వారి వారి స్థానాలు మార్చురావని అగ్రిమెంటు వ్రాసుకుంటారు.

అజయ్ వేదంలావున్న విజయ్ నుగ్గిడి మేనల్ల ఆశీర్వాదంతో, మూగవారి కుమార్తెను (విల్ ట్రాన్స్ ఫెర్) పొయింతో, మేనల్ల ముతుకు పుక ప్రేమకురాగాల అలంబంతో, కేవలమీన కత్తివంటి మేనేజరు భామాజీ క్షులక్ష్మి ఒకటొక్కటిగా ఎదుర్కొంటూవున్నాడు. ఇటు విజయ్ వేదంలా అజయ్ కాదు మెకానిక్కుగరే, సంపారాన్ని కడుటకరది, చెల్లెలికాపురం చక్క తెల్లాలని యావచ్చుకీ వినియోగిస్తుంటాడు. చెల్లెలిమారుగాదు కిందవిషయమై గట్టిపట్టు కట్టిన కారణంగా, విధిలేక, పనులూనికీ తోడ్కోలి కనుమిరుదు కేవలంకొద్ద, తన పూర్వపువేదంలానే తనయింట్లో అడుగెట్టి, చెక్కకాగికం పుచ్చుకొని, వ్యాకలతో ముక్కొని, అదబ్బుతో చెల్లెలికానింటి కంపుకాదు పలకులంగా. కాని మరోకటికీ మేనేజరు కి విషయంకెలిసి విజయ్ వేదంలావున్న అజయ్ కెల్లెనేకీ తెలుపాలనే ప్రాధు. ఆ కలవకాక మరొకానిని రసవత్తర

పన్ని కేకాలమీదుగా క్షయమొక్కకు తెలి భామాజీ అరెస్టుతోనూ, అజయ్, విజయ్ల వివాహంతోనూ ముగుస్తుంది కథ.

ఈకథను, కథనాన్ని పరిశీలిస్తే, విశ్రాంతి కావలసిన ద్రమాటిక్ విరసి (Dramatic Irony) పుచ్చులంగా గోచరిస్తుంది. సంభాషణలను సడదీసేతీరు ఇతివృత్తంలోని వ్యంగ్యాన్ని పూర్తిగా పరిపూరించింది. రెండుమూడు పన్ని కేకాలవదారుస్తాను. చెల్లెలు మారువేదంలా పున్న అన్నపూర్ణకవల్లి, తనవచ్చుగావుంటూన్న నివాసికన్నగాని వ్యక్తిని కనీంచమంటుంది. ఆ పాతాయి కావడయం పూర్తిగా తెలియదు. ఇది ద్రమాటిక్ విరసి అంటే. అజయ్ పాలు విజయ్ వేదంలావుంటూ, అ పవరం మిద అజయ్ పాలుగా తనయింటికి వచ్చి తన దబ్బునే తీసుకవల్లి (కాదు కాదు వొంగలింది) అరెస్టుయి వెళ్లొ మరొక సదం ప్రేమించిన ఆమ్యాయిలవైతం అజయ్, విజయ్లలో ఎవరో గుర్తించలేకపోగా కర్పితని మేనల్ల గుర్తించకల్లదం ఇలాంటి పన్ని కేకాలను సడదీసేటప్పుడు మూలలు మూదిపట్టు వ్యంగ్యాన్ని ప్రతిపాదవంకావదాలి. కేకలే విత్రం రాడించదు. కొర్రవాటి కంగాధర రావుగారి విషయాన్ని పయ్యపంకంగా నిర్వహించారు. కాని అక్కడక్కడ ఆశ్చర్య అవ్యక్త పూస్తూనే గోచరించలేదు. వాతమూసం నిరాధారమై విజయ్ గానట్లుయి కే కుంకవుణ్ణి. 'నేను కోడుకన్నా పలుగా ఎలా ఉందివాలూ' 'అమ్మయ్ వీడు మీ అన్నయ్యకా' 'పరిగ్గా క్రిపాదం కేక కిగిండ్లూ కానీ'... ఇది సంభాషణ రాతుంటి మచ్చుకునలు. మూదివారికిగాని, ఈ పాతాయిపు మూలల్లో ఎంత అర్థమయిందో తెలిసిరాదు.

అజయ్ గానూ, విజయ్ గానూ అక్కిలేని ఒక్కడే నడించాడు. ద్వితీయాశ్రయం నిర్మాతలకు వ్యయకృత్యావలతోనూ, నటునికీ కష్టస్థలతోనూ గూడుకొన్నవని. కాని ఈ దిశ్రం లో అక్కిలేని కృషి, విజయ వంకంగా పొగింది. అయిన ఈ విషయంలో గూడ తల్లివవారి ముగ్ధవృత్తలయ్యారు. ఒక్కవిషయం కమిస్తేరాలు, అక్కిలేని ఒక్కొక్క యా పని ఎంత కష్టకరమైందో తెలుస్తుంది. మూలాలకలిసికా, మున్నులు ముక్కొన్నా, ఎవరు వారేగాని మురిపోయి. అజయ్ వేదంలా ఉంటున్న విజయ్ కి అజయ్ భావాలేవుంటాయి. అలానే విజయ్ వేదంలా వుంటున్న అజయ్ కి భజన మంటే తప్పటి కారం, మనమృతంకే నిర్లక్ష్యం విదరివెట్టువు. అంటే నటుడు, తన మేనల్ల అజయ్ వయలే వాస్తవంగా అజయ్ గానూ అంతరంగికంగా విజయ్ గానూ నడించాలి. అలానే ఈ ప్రెవున్నా. ఇంత నిశితంగా పరిశీలింది నడించాడు కాగోళ్ళు రావు. కాదు మెకానిక్కుగా వున్నా తీరి, దర్శనం ప్రకటిచాలి. కోటికృతుడుగా ఉంటూ లోకానికి గాకన్నా, మూసినకంగానయివా నిదానం రర, అలకర ప్రకటిచాలి. ఇది చాలా కాంప్లెక్స్ స్టాక్. ఆపాత్రలు మరీ కాంప్లెక్స్. తుదిపన్ని కేకలతో అకడవ్యకంగా నడించాడు.

ఒకసందర్భం పొన్ని సాత్వానికీ తల్లికేసివిజయ్ ఒక చలనికలిసి మేనల్లగా పొందగల్గితాడు. అలానే తోలుట్టువులేని అజయ్ ఒక బంగారు బొమ్మనోట 'అన్నయ్య' అని పిలుపు పెంటాడు. ఈ పన్ని కేకలలో కాగోళ్ళు రావు కృషిచేసినవటం విశిష్టంగావున్నది.

తదితర నటులలో, భామాజీ గుమ్మడి, మేనల్లగా కి. పరలక్ష్మి మూడూగా నడించారు. పెంకేకృత్యావు మూగపాత్ర అతి పహుజంగా అడిగింది. వియ్యంకలుగా కేలంగి రమణారెడ్డి వాస్తవ్యధరికంగా నడించారు. వారు వారి తో కేక చాలు, చేస్తులు విత్రంగా వున్నాయి. అజయ్, విజయ్ల అర్థాంగులుగా రాజులలోవన, ఇ. సి. పకోజలు పాత్రోదికంగా వున్నాడు. విజయ్ చెల్లెలుగా మూతన నడికారన బతుకై పాత్రను మన్నికంగా నిర్వహించింది. కమనికవచ్చేమంటే, ఏపాత్రమూ ప్రేమామి కెన్న కేకపోవడంతో ఏనటుడు తారాస్థాయి నందుకోలేకపోయాడు. కాని పల్ల విత్రంలా అటు పాథోన్ అయివా విశేషంగా నేడు. ఇటు హాస్యమన్నా విశేషంగా నేడు.

దిశ్రంనిందా యుగళితాలు, గీతాలు పుచ్చులంగావున్నవి. పాటలలో 'పాదలే రాధికా' అన్నపాట మృదులంగానూ పొగి రసకీల అన్నపేరు ముకలక పాక్కంకేసింది. యుగళ గీతాలు, ఒకటిరెండు కమ్మగా ఉన్నాయి. రాశీకృత్యావు పంగీతం మెత్తించిద వివసాంపుగావున్నది. ఉన్న రెండు వ్యక్త్యాలలో ఒకటి పూర్తిగా అవసరం.

కిర్యాం గానెక్కు, మున్నేకా పాగర్ మొవలైన భాగ్యవగరం మందర వ్యక్త్యాలను 'నెల్యరాకో' కమరా అతిసుందరంగా దిశ్రీ కరిందింది. దర్శకులు ఆమర్లి ముక్కొన్నా, నిర్మాత మధుమాదవరావు ఆభివందీయులు. అయితే అన్నపూర్ణావారు తీసిన విశ్రాలలో చాలవరకు రెంగాలికే. వేరు, పాతాయిగల సంధలే తెనుగు కథలపై 'కీకకన్న' వేస్తే పరిస్థితి తోచేయిమైసే అంటాను. ఇకపై విశ్రాలలో నయివా అన్నపూర్ణావారు తెనుగు కథలకు గౌరవం కట్టలేదవారనుకుంటాను.

'ఇద్దరు మిత్రులు' దిశ్రం వాగున్నది. కాని బ్రహ్మాండంగానుటుకలేదు. ఈమూటకే తెప్ప దానికీ కారణమంది. దిశ్రం ముగిసినవక, నిర్మాతలు 'ఇది అన్నపూర్ణావారి దిశ్రమ' అని యాచించారు. అంత సగర్వంగా ప్రకటించుకొనవలసిన దిశ్రంనుటుక కాదు. ఈ దిశ్రం ఇన్ని ఆర్జుణలతోనూ, అన్నపూర్ణావారి నెకుటి విశ్రాలలో ఒకటి రెంటికి తీసి కట్టుగా తోచడం దిశ్రం!!!

శ్రీ వి. సి. విజయ్

(5వ పేజీ కొరవ)

ప్రస్తుతవకరాగా, అయినను పోటికుండి విర మింకనేనే క్రయత్నం తనకు వదలమని శ్రీ వి. సి. అన్నాడు. తెల్లనూ కట్టలంలోని 22 మంది కాంగ్రెసుపార్టీ కార్మిలర్లందరూ శ్రీ కొండయ్యను బలవరమూ, ఆయన ఆర్థ్యస్థితిని బలవరవ వలసినదిగా ఒకట్లక కష్టస్థితేమూ స్టేట్ మెంటు యిచ్చారు.

కొండయ్య ప్రచారం

వారంకోలాలుగా శ్రీ కి. సి. కొండయ్య గారు మద ఒట్టణం లో ఎన్నికల ప్రచారం నిర్మాణాత్మకంగా, ఆదంబర రహితంగా, ప్రారంభించారు. ముఖ్యలనంద రిసి కలసికొంటున్నాడు. ఈ సందర్భంలో శ్రీ కొండయ్య తన అనుభవాలను తెలియజేస్తూ ఒకట్లలో కాంగ్రెస్ కట్టు ఎంతో ముఖ

వాతావలం కలదని, దానిని సంఘటింకే నేను నంటే, కాంగ్రెసు విజయం కేవలమని తెప్పారు. శ్రీ కి. యర్. వారాయలరావు కాంగ్రెసు వాదులే తనను బలవరమన్నట్లు చేస్తున్న ప్రచారం కుద్దఅబద్ధమనీ, ఏ కాంగ్రెస్ వానిని తాను కలసుకన్నా, ఎవరుగూడ శ్రీ వారాయలరావును బలవరవడంలేదని చెప్పారనీ; అట్లే చాలమంది వ్యాయవాదులుగూడ శ్రీ వారాయలరావును బలవరవడంలేదని కేలిం దని శ్రీ కొండయ్య అన్నాడు.

పండిత మాళవ్యా

(9వ పేజీ కొరవ)

వలస భారతదేశి పురోభివృద్ధి నొందజాల దని విమర్శించు మవ్యునించెను. ఆ విమర్శ వయతో బాటు కొన్ని ఎవరలనగూడ ప్రతి పాదించెను.

1918 సంవత్సరమున ఢిల్లీ లో జరుగు కాంగ్రెసువహాసభ కేవలమొకటి భారతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కేవలములగు ప్రభుత్వ విధానములనుగూర్చి యాయన ఘండవయకే యుచు నువ్వనించెను. 1919 లో శంకారు నందు తీవ్రమగు పోరాటము ప్రారంభమై ప్రజలపై కాల్యుణిజరిగెను. ఆ సమయమున మూలకీయవందీకుడు కావనవధనుండి విర మించి, కాల్యుణు జరుగుచోటున నిర్వయ ముగ తిరిగి, ప్రభుత్వమును నిరోధించెను.

1928 లో "నెమకామింకా" వచ్చినపు డాయన దానిని విమర్శించి తీవ్రప్రతిపా లకణాపెను. 1930 లో ఉప్పువత్సాగ్రహా సంవర్షమున కావనోల్లంఘన మొనరించి, విదేశవస్తు విమర్శనలయించుకొనింది వ్యదేశ వస్తు వినియోగమునుగరింది కృతారమొన ర్పెను. ఆ సంవత్సరముననే తిలక్ వర్ధంతుర్వ త్వ సంవర్షమున వాయన వారాగారవాప కేకనొందెను. 1930 లో ఢిల్లీలో జరిగిన యభిలభారతకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ వహాసభమున సభ్యులందరను ప్రభుత్వము వారు నిర్వంధించి. అప్పుడు వందీకుడుమూడ వాలు నెలలు వారాగారమున కడిపెను. వారాగ్రహమునందుగూడ ఆయన కార్య క్రమము చక్కగ జరుగుచుండెను. వందీ కుడు తనతోడివారలకే యుగ్రాణములను, భర్తవిషయములనుగూర్చి బోధించుచుండెడి వాడు. మొత్తముమీద మహానాయకుడగు మూలవీయవందీ కుడు అభిలభారత కాంగ్రెసుకు 1909, 1918, 1932, 1933 సంవత్సరములలో వాలుగు సాహస అగ్ర్య యుడై యమోఘముగ దేశసేవ గావించెను.

ఈవిధముగ భారతదేశసేవకై తనవీరము వంకరమొనర్చి వందీకుడు వ్యర్థుడై తిరుగుటకు వీలులేని యనాశోగ్యమునడతెక్కెను. ఆ సమయముననే వాకాలీ దురంతములు జరుగు చుండెను. ఆ దురంతము లాయనకే దీవ్ర మూసనీకవ్యధక గారణములయ్యెను. ఆవ్యధ వలన వాశోగ్యము మరొక డీటింకడొచ్చెను.

1946 సంవత్సరమునా వందీక జవహర్లాల్ నెహ్రూ) ఉపాధ్యక్షతకీర్తింక భారత దేశమునకే వాత్సాత్మిక వ్యక్తిప్రభుత్వము ఆభివృద్ధిదని తెలియకనే కరమావంద్యకు డై "మనదేశములో మనరాజ్యము" అని నెహ్రూ)కు తెలిపాడై(బా)పెను. భారతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కాంతిపుంజముల సంతోషముతో వాలోకించుచు ఆయన 1946 సంవత్సరము వన బతు 12 తేదిన భూతికరకా మును వీడి పంపవదమును బొందె.

1946 సంవత్సరమునా వందీక జవహర్లాల్ నెహ్రూ) ఉపాధ్యక్షతకీర్తింక భారత దేశమునకే వాత్సాత్మిక వ్యక్తిప్రభుత్వము ఆభివృద్ధిదని తెలియకనే కరమావంద్యకు డై "మనదేశములో మనరాజ్యము" అని నెహ్రూ)కు తెలిపాడై(బా)పెను. భారతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కాంతిపుంజముల సంతోషముతో వాలోకించుచు ఆయన 1946 సంవత్సరము వన బతు 12 తేదిన భూతికరకా మును వీడి పంపవదమును బొందె.

శివారత్న పద్యములు

రాధూరుతాలూకా

రంగరత్నముంఠి రాధూరుకొచ్చుంటే
అంత నేనుగూడ చోరమన
ఏరథప్రకాపు లారీబాహుశ్యాని,
వెన్నుపూసె నలిగి ముప్ప మైంది.

కోట్లకోరిదబ్బు కోట్లవెన్నుటూరు
ఎంతో నెలపుతేర్ల రమ్మకట్టా
కది కారుదీని కట్టుంగదయచేసి
పురుషుడొకడు పోవశోదీ.

ఎవరినూలుబట్టు ఏ. సి. కి కైకైతె,
బాదబాద తిరుగి పాపకాశ
అనుయోగిచేత ఆరట్టు రాధూర్లు
వ్రూతగుండి గంటవ్రూగురుండి.

ఆత్మకూరు

సూరిదీవి రత్నము
ఆనము సుందరరత్న అది నిజమేలే
కాని వకరమ్మ కోకము
తనూ దెవదెందీ నేటి శివరత్నము.

డిట్టుకూరు

డిట్టుకూర్లు వక్క పేసెనరాచోడు
కలకలము కార్లు చల్లబడియె
రామచంద్రరత్న పితూల గనకర్ణ
అరిపోయె దీకమాదిలోన.

చాయినికదవమేము బోయ్యోము బోట్లగ్గ
రచ్చనేనీ కాదు రాళ్ళుబద్ది
పూలుకత్తిలెట్టి పూలంకపాకారు
మొప్పబోతే వాడై మొదటిమందు.

నక్షత్రము

విస్తూబా నక్షత్రమే!
యిస్తూరా? ఏకవోటు యీజన్మములో,
దుష్టవరమును, ముచ్చూటికి
బాస్తవమిది తెల్లబాకీ ప్రతము నెడిచెదే?

మాస్కా-పోదరులలో మైత్రి నీకక్కన్
దిన్నదబ్బుఖర్చు నేయబల్ల
ఫిలిఫాన్ల మెంటు కల్లాల నమకుంటే
నీటు పూదికాది పోటిమాను.

ఏక్షణమో ఏనిమందు
ఓక్షత్రము రాలిపోయి నమ్మదు క్రమనికా
అక్షయమును కాదెట్లె
రక్షణ, నీకోట్లరావు రాకేకదిపో.

అలగానిపాడు

కయ్యోనిప్పుపొద్ది కంచుకోటిపూల
ఆరిమంది మాస్కా అది క్రమితి
యింతిలోన యాం! ఎంతమాంబొద్దింది!
కల్పిణి కచ్చి కాంగ్రెసింది!

వైటులొమ్మివైంది మీటింగు తెట్టాను
మాతకాళ్ళో పూలమాతలేనీ
ఎక్కరిందికాదు ఎచ్చక్కీ రేకాల్లు
కడిగిపోనీ కాదు కయ్యోనిప్పు.

నెల్లూరుబోసు

ఎన్నికల్లా రేపు ఏమాన్దా నెల్లూరు
కట్టలమ్మ కేంపు కందో కాయి?
కోవకు రామరామ కోండయ్యదేమెన్న
కట్టుమాదు వోను కట్టులేదు.

కందొ? ముఖ్యకంఠి, అల్లూరు మాపాడు
ఆపుతెరి మాకు ఆనెమాళ్ళు
ఏన్ను పెద్ద రొట్టా వీపుల్లు శ్రీఫోర్లు
మాకు పొందొచ్చు, జంతుము మాదపోంది.

శ్రీరంగనీతులుచెప్పే కమ్యూనిస్టులు

(మొదటిపేజి కొరవ)

కమ్యూనిస్టులు అంటే నెల్లూరునుండి వెలు
వడి ఒక కమ్యూనిస్టు కక్ష క్రమిక ఈ పగ్గు
కాటునుగూర్చి జమీందారులను వార్తలను కాకీ
గోలకొండవిచ్చుతుంది. వై కాకాంగ్రెస్ ప్యూకంఠి
మిలాఖో అది యీతమమిదినిందనుచువుకోవ
డానికి కరివి. దక్షిణ పూనుకుంటుంది. జిల్లాలోని
అనేకమంది కమ్యూనిస్టువేదకులు, అభిమానుల
వలెనే ఈ క్రమికాని పాదకుడుగూడా కమ్యూని
స్టు-ప్యూకంఠి పద్ధుకాటుకు వ్యతిరేక. తిం
ఈ అభిప్రాయాన్ని తొలగి తన క్రమికా
ముఖంగా వెలువరించివుడు. బహ్యరత్న
కలకలయ్య గారు కరుగెట్టి, వ్యతిరేకంచంద్రం
ప్రాధేకుపడిన విషయం వెక్కమందికి
తెలుసు. అలాంటివారు పద్ధుకాటు యదా
ద్ధికాదని ఎవరినిమాను చేస్తుంది ఈ క్రమికా
మాకీనీ బసవపున్నయ్యగారి పుకక్యాసం
కంటే, ఈ క్రమిక గోలకు నేరే సమాధానం
అవసరంలేదనుకుంటాము.

ఇక ప్యూకంఠిపార్టీ-అభివృద్ధి కాయ
కుడు రంగగారు తెజాలిలో కమ్యూనిస్టుతో
ఫీకంటున్నార. రాష్ట్రకాయకుడు తెజవార
రామచంద్రారత్నయిత్రం కావలిలో కమ్యూని
స్టుతో వెయ్యియందుకున్నార. జిల్లాలో
గూడా రామచంద్రారత్న గారు పోటీ
నేర్తున్న కావలి పార్లమెంటు నియో
జకవర్గంలో మాత్రం ప్యూకంఠి - కమ్యూని
స్టుసంఘర్షణలేదు. ఈ నియోజకవర్గం బయట
మాత్రం ప్యూకంఠి-కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థులు తల
కడుతున్నారు. దీనినిబట్టి పార్టీ సిద్ధాంతాలు,
ఆలోచనలు, నీతులు అన్నిటికీ తిలోదకానిర్పి
పెట్టి తనకు సంబంధించినవివరక శ్రీ రామ
చంద్రారత్న, కమ్యూనిస్టు బహ్యరత్నతో సంధి
నేతుకున్నాడని భావించవలసివుంటుంది. కాం
గ్రెస్ కమ్యూనిస్టు విధానాలను అనుసరిస్తున్న
వని; కాంగ్రెస్ కరిపాలనలో కలిగినవారికి
రక్షణలేదని విలపించే శ్రీ రామచంద్రారత్న
తన వర్గవారికి రక్షణ కల్పించుటకు కాబోలు
కమ్యూనిస్టు బహ్యరత్నతో చేతులు కలకదం!
కమ్యూనిస్టు ప్యూకంఠిపార్టీను క్రమకలండ్లు
కప్పిపెట్టుటకు ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ఏటయ
లారా! బహుకరగా. —కరికలకుడు

కస్తూరిదేవి విద్యాలయం

(6-వ పేజి కొరవ)

శ్రీ గోపాలరత్న ఆకాశానం తెలియచ్చారు.
శ్రీ ముఖ్యులక్ష్మీ మాకటూన్ని ఈ నుంది
రంతో ఆదిమృగింకనేయదం ఎంతో సమంది
తంగా తున్నదంటూ; ఏ కేళోనూ క్రమకు
తరగతిలో ఆంధ్రులు ఎక్కడ నుంది
లేరని, సంగీత రంగంలో ద్వారం వెంకట
స్వామికాయాడు, బాలమారకీకృష్ణులు తప్ప
చెక్కకోవగినవారు లేరని, తమిళులలో ఆపం
భాగ్యంగా వున్నారని, అంత చేరుకు
ఆంధ్రులూ పొందాలని, సాముచాయక
సంగీత ప్రయత్నం రావాలని శ్రీ గోపాలరత్న
పుచ్చాటించారు. బొంబాయిలో తమిళుల దబ్బు
భావంపర శేర్తున్న క్రమకలండ్లు మైకప్పసిరి
పుడమారించారు. శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాల
యంలో విశ్రేణిము (వెయిజిటింగ్)
కాఖనుగూడా కేక పెట్టవలసిందిగా మానిం
చారు.
విద్యాలయం శ్రీ శ్రీ శ్రీ గోపాలరావుగారు
పుకప్పిస్తూ శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం అభి
వృద్ధిని క్రమకలండ్లు, ఇది తప్పక కేళాల
కావలసిందేనంటూ, తన చేతనెం సహాయా
న్నం తో చేయగలవని వాగ్దానం చేశారు.

మాదవ క్రమికాకాలంలోనే జిల్లాలో
శ్రీ గోపాల తెలకల్పనంకల్పించామని,
కాని నిర్బంధ ప్రాధమికవిద్య, మాన్యూగర్
వగంధరివిద్య, క్రమిక పెట్టడం విద్యవిద్యాల
యాలకు విరాళాలిచ్చవలసి రావ
డంవల్ల యిది సాధ్యం గా లేదని,
ఈ విషయంలో క్రమకు ముందుకువస్తే తాము
సహకరిస్తున్నామని శ్రీ శ్రీ శ్రీ గోపాలరావు
వివరించారు. పుడమడు చదువుకుంటే అది అతని
వరకేవని, శ్రీ చదువుకుంటే మటుంబయితా
చదువుకున్నట్టిది, శ్రీ విద్య ఎంత పెరిగితే,
దేవం అంత ముందుకుపోయే విలుంటుందని
అన్నారు. సంగీతాది లలితకళలలో అన్యులైన
వారు తగినంతమంది లేవందువలన చాలీ అభి
వృద్ధి అంత సాధ్యం కావడం లేదన్నారు.
రవీంద్ర కవీంద్రునిచేర యింత పెద్ద తపనం
కట్టి, గురుదేవుని చేతుపెట్టి, ద్వీగుణీకృత
ఫలికాన్ని తెచ్చినందుకు విద్యాలయ పాలక
వర్గాన్ని అభినందించారు.
విద్యాలయ కమిటీసభ్యులు, కావినసభ్యులు
శ్రీ గోపాల దళవధరామరత్న చందవ సమర్ప
ణంగానించారు.
డాక్టరు గోపాలరత్న గారు అనువ
దించిన రవీంద్రుని నాటకం 'విప్లవ'ను
పూరిజనశాలికా పోస్టు విద్యార్థికులు, శ్రీ

పులిగుండ్ల రామకృష్ణయ్యగారి కవ్య కేక్షణలో
క్రమకలండ్లు — మా. 2.
టాగూరు నాటకశాల
(6-వ పేజి కొరవ)
నమున, రాజకీయ సాంఘిక సంస్కారముల
యందు, నీతివర్తన పునరుద్ధరణమనుగూర్చి,
ఆర్థిక పునర్నిర్మాణ విషయమునను గుర్తింక
దగిన క్రమకలండ్లు భావక్రమకలండ్లు క్రమకలండ్లు
యందుడను. అధునిక భౌతికకాస్త్ర సాంకేతిక
విజ్ఞానములయొక్క తాకిడి నెచుక్కొని
క్రమకలండ్లు నిలువవలయునన్నచో, వివిధ
దేశములయొక్క క్రమకలండ్లు కరవుర నిర
కేక్షణను వర్తనముకప్ప, కరవురకేక్షణను
కేవలమే కేషిత పుకోగమన మాత్రముగానుండ
వలయునని, ఆయన మానవజాతి యొక్క
మునుగూర్చి గాధ ము X భావించుటలన
గుర్తింకకలిగెను. విద్యయావరక్యావర్కవిద్వై
ఆయన కేషితమునంకేతయొక్క కృషియొక
ర్యను. నేడు భాంకేషితమునకుగాని క్రమకలండ్లు
మునకుగాని కావలసిన సందేశ మింకొకప్ప
నుకేమియులేదు.
(అనువాదము: పోలూరి మామయ్యగారి
రామకర్మ).

*** సంక్రాంతికి ***
మా శుభాకాంక్షలు తెలుపుచున్నాము
* * * * *
ఆరణి - దర్మవరం - కంఠీవరం - కళాకా

అన్నిరకాల పట్టుచీరెలకు వుట్టినిల్లు
సిల్క్వ్యాలెస్
ట్రంకురోడ్డు (విలిఫోణ : : 52) నెల్లూరు